

IZIDOR CANKAR: OBRAČUN.

III.

Ma te Martine besede je Meliva planil pokonci in stopil korak k vratom. Zavedel se je, da pride njegova obiskovalka v veliko zadrego, naj stopi katerikoli njegovih znancev v sobo. Hotel je novi obisk zadržati pri vratih in ga hitro odpraviti, toda bilo je že prepozno. Brez odziva je stopil v sobo Brest. Ko je videl Marto v kotu zofo in nje prestrašeni pogled, s katerim je strmela vanj, je ostal na pragu in vprašal globoko zardel:

»Oprostite, gospodična, ali . . . ali morda motim?«

Marta ni mogla izpregovoriti besede in tudi ne obrniti svojih široko odprtih oči od njega. Bila je kakor brez zavesti. Meliva se je hitro znašel in povabil prijatelja z roko v sobo.

»Le naprej! Nikakor ne motiš. Gospodična Marta mi je le prinesla važno novico od Klunovih.«

»Važno novico?« je vprašal Brest in pogledal Marto.

»Ah, le zame važno,« je odgovoril Meliva hitro; »tiče se jutrišnjega dne.«

»Da, govoriti sem morala z gospodom zaradi njegove zaroke,« je rekla hlastno Marta in izziva-joče pogledala Bresta. Ko jo je tudi on ostro pogledal, je pristavila: »To je res.«

»Nimam vzroka, da bi dvomil, gospodična.«

»In ne smete,« je dejala Marta razdraženo. Vzela je svojo torbico z mize, pozdravila z naglim poklonom in odšla proti vratom. Meliva je skočil za njo, da jo spremi, in ko sta bila na hodniku sama, mu je stisnila roko ter rekla:

»Zmeniti se morava vendarle. Bodite ob štirih doma!«

Meliva je šel nazaj v sobo. Brest je hodil z dolgimi koraki gorindol in se ni ozrl na pri-

jatelja. Čez nekaj časa je obstal z rokama v žepu in vprašal:

»Odkdaj te obiskuje Marta na domu?«

»Me ne obiskuje; danes je bila prvič tukaj.«

»In kaj je hotela?«

»Saj sem ti povedal prej. Sicer ti pa nič mar ni.«

»Mar mi je. — Torej pojdiva k razpravi!«

»Ah, še to! Bil sem popolnoma pozabil. Ali je že čas?«

»Čas je.«

Nato sta se napravila in odšla proti dežel-nemu sodišču. Na vsej poti nista izpregovorila besedice.

Bilo je točno poldne, ko sta se vrnila na Melivovo stanovanje. Meliva je bil truden in razdražen, tako zelo, kakor le po hudem prepiru ali po močnem, pretresljivem strahu. Razprava se je vršila zaradi nekega nočnega pretepa in zmerjanja, ki v Ljubljani ni zelo nenavadno, in je bila brez vsakega pomena. Šlo je le zato, da se določi, kdo je napadal, kdo se je branil, kdo je prvi udaril in kdo je izzval. Brest in Meliva sta nehote videla in slišala ta prizor, ko sta se vračala proti polnoči iz kavarne, in sta bila klicana za pričo.

Ko je Meliva vstopil v svojo sobo, je vrgel klobuk in palico na posteljo ter je legel, še v salonski suknji, na zofo. Od dogodka pred sodiščem je bil skoro omamljen, kakor od hudega udarca na glavo. In vendar je bila razprava popolnoma navadna, vsak dan se jih vrši mnogo takih. Priče so prisegale sem, prisegale tja, obe stranki sta skušali stvar po svoje razložiti, sodnik pa se je nervozno presedal na stolu v svojem posvaljkanem talarju, ker je že pričetkom razprave vedel, kako bo sodil. Kljub temu je moral letati vedno vun po nove priče, jih zaprisegati,